

"TEVYNĖ" SAVAITINIS LAIKRASTIS
Leidžiamas Susiv. Liet. Amerikoje.
Išėina kas pėtnyčia.
V. K. Račkauškas, Redaktorius (Editor)
PRENUMERATA METAMS:
Suvienvytose Valstijose..... \$1.00
Kitose Vlešpatystėse..... \$1.50
Visokiais reikalais kreipdamiesi adresuokite:
"TEVYNĖ"
307 W. 30-th St. New York, N. Y.

TEVYNĖ

THE LITHUANIAN WEEKLY "TEVYNĖ"
Published every Friday
By Lithuanian Alliance of America.
A. B. Strimaitis, Sec'y & Business M'gr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States..... \$1.00
To Foreign Countries..... \$1.50
All communications should be addressed:
"TEVYNĖ"
307 W. 30-th St. New York, N. Y.

ORGANAS SUSIVIENYJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE.

No. 5

New York, 30 d. Sausio (January) 1914.

Vol. VII

Entered as Second Class matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of March 3, 1875.

Lietuvių literatūros
BIBLIOTEKA
ir tautpažinimo institutas

Ypatos laisvė.

Par. Louis N. Hammerling.

Milijonais keliovo žmonės iš Europos į Suvienvytojas Valstijas. eKliavo geisdami įvykdyti savo svajones apie geresnį bei žmoniškesnį gyvenimą, apie savo namų įsitaisymą, šeimų dorą išauklėjimą ir pasisėjimimą nuo žiaurios ir netikusios valdžios per sekiojimą.

Didžiama atsiėkė savo troškims. Daugelis rado didesnę laimę ir pasisekimą, negu tikėjosi. Jie tapo amerikiečių tautos kaulų bei gislių dalimi. Juk tai svetimžemiai ir anų ainiai pavertė musų tyrlaukius į žydinčius ukius, musų miestus į išdirbystės ir prekybos šaltinius.

Greta su ekonominiais pagerinimais jie ingyvendino čia ir augštus laisvės idealus. Atkeliaavę su atviromis mintimis, su tikrais liuosybės troškimais — jie prisigretino prie amerikiečių gyvenimo, suamerikionėjo. Jų vaikai jau visame vieni su senesniųjų amerikiečių vaikais, dadedant tik daugelį gražių papročių ir idėjų iš Senojo Svieto.

Jie atsinešė su savim daug papročių ir skonių iš gimtinės šalies. Daugelis tų papročių ir skonių lengvai prigijo prie čianykščių ir sudarė savitą ramią ir malonią gyvenimo formą.

Čigaimiai amerikiečių didžiama tuos papročius be pasipriešinimo toleruoja, jiems pritaria ir išgalies patis juos priima.

Vienok pastaraisiais laikais prasidėdama bandymai per prievartą užgauti nekuriuos papročius bei skonius. Ir tų daro tik mažuma, kuriai nepatinka plati linksmo ir ramaus gyvenimo idėja. Visokiais pasidaravimais, spauda ir tvirtomis organizacijomis tie palaimos naikintojai palenkė savo pušen nekurius valdžios šakas, nežiurint į jų skaisčius porociją.

Ypatos laisvė tapo pastatyta prieš pavojingą krizį. Jos priešai taiko smugį tiesiog į jos vidurį surišę su taip vadinamu girtavimo klausimu.

Žinoma, nieks nepasakys, kad girtavimo klausimas tai tas pats kaip ir ypatos laisvė. Laisvės idėja yra perdaug plati, kad ją galima but sulgyinti su šiuo ar kitu dalyku. Vienok laisvės priešai pastengę pastatyti girtavimo klausimą į patį priešakį kovos prieš ypatos laisvę ir jų spēkas dabar sukuoptos vien prieš tą dalyką. Jei šis pirmasis mušis bus laimėtas, tuomet atsikartos kiti da pavojingai ypatos laisvei. Todel tai visi laisvės šalininkai ir apginėjai privalo suvienyti savo spēkas ir atmušti šį laisvės slopinotojų užpuolimą. Padarę tą laisvės draugai žinos, jog jie įstengia panaikinti sumanymus, kurie yra tikrai neamerikietiški.

Pasikėsinimai ant laisvės prasidėjo pamažu ir mažais užpuolimais. Pirmučiausiai pasiryžo išvyti iš kaimų ir miestelių viešas gertuves bei alkoholinių gėralų išdirbinėjimą ir pardavinėjimą. Keletas retai apgyventų ir mažai miestų turinčių valstijų tapo užkariauta. Paskutiniaisiais metais jau tyčiomis buvo nukreipta atyda nuo dalykų į naikinimą vien „saliumų“, nors užpakalius tikslas visad buvo visiškai išnaikinti gėrimų pramonę, o su tuom ir individualų alkoholinių gėrimų vartojimą.

Antgalo liuosybės priešai pasijuto tiek tvirtais, kad numetė savo lyčynas ir pradėjo atakuoti visą frontą. Jie sukuopė visas savo spēkas Washingtone ir pasiryžo išgauti Tautišką Drausmę. Praečią pavasarį jie varė per Kongre-

są įstatą, uždraudžiantį siuntinėti alkoholinius išdirbinius iš vienos valstijos į kitą. Jiems pavyko pagauti Kongrese balsavimui tokią didžiumą, kuri net prisilėg prezidento Tafto veto.

Jie dabar varo per Kongresą dvi rezolucijas apie dadėklus prie Suvienvyčių Valstijų konstitucijos. Californijos senatorio Works'o rezolucijoje reikalaujama prikerigimo prie konstitucijos dadėklų, uždraudžiančių distiluočių spiritų pardavinėjimą, išdirbinėjimą ir importavimą visose Suv. Valstijose visiems tikslams, išskiriant mechanikos, medicinos ir dailės reikalus. Ši rezolucija dar nemini fermentuotų gėralų, kaip va vynas ir alus, vienok senatorius Works neuzginėja, jog čia da tik pirmasai žignsnis.

Alabamos atstovo Richmond P. Hobson'o rezolucija skamba trumpai ir aiškiai:

„Skyrius I. Pardavojimas, išdirbinėjimas ir importavimas pardavimui gėralų, turinčių savyje alkoholį, yra uždraustas Suvienvytose Valstijose ir visose po jų jursidikeija teritorijose“.

Taigi mes stovime prieš reigiamą prieš musų akis uždraudimą laisvoje šalyje, prieš aprubėžiamą laisvės liuosiams gyventojams.

Ikišiol panašūs uždraudimai nebuvo pilnai įvykdomi, nes norintieji vartoti alkoholinius gėralus visuomet galėdavo parsisiųsdinti iš kitų valstijų. Įvykus gi Tautinei Drausmei, parsisiųsdinimas bus negalimas ir visos įstaigos išpildančios tokius reikalavimus — grius.

Vienok tas visiškai nereiškia, jog grius ir girtavimas. Juk ir šiandien pilna visur visokių gėralų nelegališkai padirbtų. Sunaikinus gi legališkas išdirbystes, reikalavimai taip padidės, kad kontrabandinis gėralų išdirbimas užaugs neapsakomai.

Ar bus galima Tautinę Drausmę pilnai įvykdyti — tai da klausimas. Jos išpildymui bus reikalinga didelė valdininkų armija, prasidės persekiojimai, papirkinėjimai, skundai... Jeigu jau dabar valdiški šmeckeriai turi trisus taip vadinamuose „Moonshine“ distriktuose, tai kas bus tuomet, kada tas prasidės visose Valstijose, kuomet prisilėg gyventojų įstatas, nesutinkantis su didžiūmos noru?

Daleiskime, jog žmonės pradės dirbti sau gėralus namieje, kaip kad dirbo kitados, kuomet gėralai nebuvo vartojami industrijoje. Tuomet mes sugrįžime prie senoviškų nešvarių ir nuodingų gėralų. Ir kas galės nurodyti rubežių, prie kurio naminis išdirbimas, o tuo labiau vartojimas, turėtų užsibaigti ir kuomet pilietis turėtų paliauti vaisinės savo svetj?

Lai mano žmonės, gyvenantieji dideliuose miestuose ir tirstai apgyventose Valstijose, jog mažumos norai negali but įvykdyti. Federalės konstitucijos atmainymai ir papildymai daromi per balsavus trijų ketvirčių visų Valstijų skaisčiaus Legislaturoms. Tas reiškia, kad jei 36 Valstijų Legislaturos pasiulijimą priims, tai jis taps konstitucijos dalimi, nežiurint, jog turinėtos didžiūma gyventojų valstijos visiškai tam nepritartu. Štai, pavyzdin, yra dėdantis Valstijų, kurių visi gyventojai drauge neatsistoja New Yorko valstijos gyventojų skaitliaus. O vienok anie turi konstitucijos klausimuose dešimtį balsų, kuomet New Yorko valstija tik vieną.

Matant besiantinantį pavojų, laikas, susivienyti visiems geros valios piliečiams ir drauge stoti apgynime ypatos laisvės. Nuolatus budėjimas tai laisvės ramstis.

Ar nukreips šį smugį tie, kurie tiki į Amerikos pamatinius įstatus apie laisvę?

ŽINYNAS.

ATEIVYSTĖ AMERIKON 1913 METAIS.

Ateivystė 1913 metuose taip žymiai pakilo, kad viršija ateivių skaičiumi visų pastarųjų metų ateivystę. Valdžia daro atsakaitas už metus, nuo 1 liepos iki 30 birželio kiekvienų metų, tad už tokį pat laiką bus ir musų čia paduotos skaitlinės.

Išviso atkeliaavo į Amerikos Jungtinius Valščius:

1909—1910 m. nuo 1 VII iki 30 VI	1910—1911 m.	1911—1912 m.	1912—1913 m.
1,041,570	878,587	838,172	1,197,892
1913 metuose pagal rases ir tautas atkeliaavo Amerikon:			
afrikiečių (juoduju) armėnų	6,634	9,353	11,091
čėchų ir moravų	11,091	9,087	2,022
bulgarų, serbų, juodkalnėnų	42,499	64	3,099
kroatų ir slovėnų korejiečių	4,520	14,507	188
bukoviniečių dalmatų, bosniečių danų	55,522	20,652	80,865
indų anglių vokiečių vokiečių graikų	101,330	37,323	231,613
žydų arių italy (pietu Italijos) italy (šiaurės Italijos) japonų lietuvių vengrų meksikiečių	42,534	8,302	24,647
nuo Ram. vandenyno salų lenkų portugalų ruminų rusų rusinų (rusiakų) skandinavų skotų slovākų ispanų ispanų-amerikėnų sirų turkų vėlšiu vakary-ındų (West Indians) kitokių	11	174,365	13,566
viso	1,197,892		

Lietuvių atkeliaavo:

1909 m.	15,254
1910 m.	22,714
1911 m.	17,027
1912 m.	14,078
1913 m.	24,647
viso	93,720

Rusų atkeliaavo:

1909 m.	10,038
1910 m.	17,294
1911 m.	18,721
1912 m.	22,558
1913 m.	51,472
viso	120,083

Lenkų atkeliaavo:

1909 m.	77,565
1910 m.	128,348
1911 m.	71,446
1912 m.	83,163
1913 m.	174,365
viso	536,887

Žydų (daugiausia iš Rosijos) atkeliaavo:

1909 m.	57,551
1910 m.	84,260
1911 m.	91,223
1912 m.	80,595
1913 m.	101,330
viso	414,959

VALSTYBIŲ SKOLOS.

Visų valstybių skolos siekia 42 milijonų dolarių (\$42,000,000,000), arba 20% daugiau, negu jų buvo 10 metų tam atgal. Valstybės, turinčios taip sakant, gerą kreditą, moka nedaugiau 4%, o silpnesnės — didesnį. Suv. Valstijos moka nuo 2 iki 4%; Anglija nuo 2¼ iki 2¾%; Rosija nuo 2 iki 6%; Japonija nuo 4 iki 5%; Vokietija nuo 3 iki 4%; Čili, nuo 4 iki 5%; Nicaragua — 6%; Panama — 7%; Honduras — 5 iki 10%. Daugiausia skolų turi Francija, paskui Rosija, Anglija, Italija, West Indija ir Suv. Valstijos.

1912 m. turėjo skolų:

Francija	\$6,284,000,000
Rosija	4,553,000,000
Anglija	3,486,000,000
Japonija	1,242,000,000
Vokietija	4,914,000,000
West Indija	1,475,000,000
Italija	2,707,000,000
Suv. Valstijos	1,028,000,000
Austro-Vengrija	1,051,000,000
Austrija	1,434,000,000
Vengrija	1,286,000,000

Dabartiniame laike įvairios valstybės nori pasiskolinti dar \$1,450,000,000 šitiems savo tikslams:

Rosija — \$500,000,000 geležinkeliams tiesti; Francija — \$280,000,000 kariumenės reikalams Mokoje; Turkija — \$140,000,000 Balkanų karės išlaidoms padengti; Japonija — \$100,000,000 geležinkeliams tiesti; Činija — \$80,000,000 geležinkeliams ir šiaip pagerinimams; Bulgarija — \$70,000,000 Balkanų karės išlaidoms padengti; Serbija — \$50,000,000 kariumenės ekspensams; Rumunija — \$45,000,000 kariumenės reikalams; Graikija — \$50,000,000 kariumenės reikalams; Equadoras — \$33,000,000 viduriniams pagerinimams ir geležinkeliams; Kuba — \$30,000,000 viduriniams pagerinimams; Gvatemala — \$25,000,000 finansų pagerinimui; Kolumbija — \$20,000,000 viduriniams pagerinimams; Argentina — \$16,000,000 viduriniams pagerinimams.

LAISKAS I „TEV.“ RED.

Gerbiamieji Tamstos: —

Neatsisakykite patalpinti Jusų Gerb. Laikraščio skiltyse žemiaus siunčiamą Jums atsišaukimą. Su pagarba, Komiteto sekret.

A. Augunas.

ATSISAUKIMAS I AMERIKOS LIETUVIŲ VISUOMENĖ.

Laikraščiuose jau skaitėte, kad neseniai pėsimirė vienas iš žymesniųjų ir gerbiamų žmonių, kun. Vladislovas Dembskis. Velionis buvo garbingas, kaipo kningų rašytojas ir laisvosios minties platinotojas. Kas skaitė jo raštus, tas žino, su kokia meile velionis mylėjo žmonią ir troško jai laisvės.

Kun. V. Dembskiu nuopelnams pasidėkavojant, šiandieną Amerikos lietuviai ir savo parapijose nebėra taip suvaržyti, ir musų draugijose nebešimėto lankan sarnarių už tai, jogei žmogus nesu-spėjo atlikti vėlykėnis išpažinties ir t. p. Ačiu kun. Dembskiu raštams ir musų kningai pasidarė truputį nuolaidėsi, ir šiandien maža kar besiranda tokių kunningų, kurie, pasimirus lietuviui, neprigulinčiam į parapiją, neprimtų į aptvertą žemelę, vadinamą „kapinėmis“.

Kun. V. Dembskis buvo žinomas visiems lietuviams Amerikoje ir Lietuvoje savo raštais. Gal daug-daug dėsimųjų metų prabėgė iki musų vaikai susilauks tokių

kovotojų už laisvę. Todel mes privalome pagerbti tokio didelio žmogaus atmintį, turime išreikšti jam dėkingumą, nors ir jis pasventė mums savo gyvenimą.

Velionio kun. V. Dembskiu pagerbimui yra sumanyta išleisti plačią jo biografiją, arba jo gyvenimo ir raštų aprašymą. Tai bus storoka ir labai akiva kninga su velionio paveiksiais. Kningos pabaigoje tilps surašas visų tų, kurie prisilėg prie velionio biografijos išleidimo.

Kninga išleisti kaštuos kelis šimtus dolarių ir bus išleista visuomenės lėšomis. Delto tai mes ir atsišaukiame į Amerikos Lietuvių visuomenę, o ypatingai į visus gerbiamojo velionio kun. V. Dembskiu draugus ir pažįstamus, į pažangiąsias laisvas Amerikos Lietuvių draugijas ir organizacijas, kad teiktumėtės, kiek išgalėdami, tam tikslui paaukoti. Už auką gausite kun. V. Dembskiu biografiją. Kninga, pagal musų aprašymą, kaštuos 50 centų, tai už auką ne mažesnė kaip 50c. gausite vieną kningą, o už didesnį auką — tiek kningų, kiek išpuls už Jusų auką, arba vieną, prigulmingai nuo to, kaip reikalausite.

Aukas priima šito laikraščio redakcija ir pakvitavusi jas laikraestyje priduos kun. V. Dembskiu Biografijos Išleidimo Komisijai. Tikėdamiesi, kad Gerbiamojo Amerikos Lietuvių visuomenė neatsisakys paremti šį mūsų sumanytą aukomis ir prenumerata, pasilikame su tikra pagarba,

Vel. kun. V. D. B. Iš. K. nariai: Pirmininkas Juozas Ginkus, 120 Grand Str., Brooklyn, N. Y. Sekretorius A. Augunas, 120 Grand Str., Brooklyn, N. Y. Iždin. V. Šibunauskas, 120 Grand Str., Brooklyn, N. Y. Nariai:

O. Karaliūtė, Petras Stankevičius.

Peržvalga.

Lenkai ir Lenkijos neprigulmybė. Lenkija, kaip žinome, yra pagarsėjusi visame pasaulyje, kaipo šalis, negalinti sutikti su tuo politiku savo stoviu, kokiame ji dabar yra. Krivinos pastangos atgauti neprigulmybę atsikartojo keletą sykų, ir paskėmė buvo apvertintos pačiai Lenkijai. Mums rodo, kad pastarieji du sukilimai, 1831 ir 1864 m., buvo kilę ačiu nepatyrusių ir isikaršėdavusių jaunų politikų ambicijai. Ypatingai 1864 metų lenkų ambicijų mokoje išnaudoti savies tikslams Francija, kurios santykiai su Rosija tais metais buvo itin įtempti.

Pastaraisiais laikais, beveik nuo pat 1905 metų, Lenkijoje revoliucijos judėjimas buvo beprimas šiek tiek aiškesnes žmonių judėjimo spalvas. Kokiose sąlygose yra tasai judėjimas dabar — negali pilnai atsivaizdinti, nesa kiekviena veikloji Lenkijos judėjimo partija savo veikimą stengiasi padaryti kuolabusiai konspiratiškiu. Konspiracija reikalinga ir tuo atžvilgiu, kad Lenkija privalo bijoties, idant jos planai ir jos reigimais prie kovos nebūtų suardyti. O kad lenkų reigiamasi prie revoliucijos, prie sukilimo, tai aišku iš lenkų spaudos Amerikoje. Privesime čia kelias ištraukas iš vieno lenkų laikraščio („Polonia w Ameryce“), parodydami, kaip veikia jų Ligaliskis komitetas (Komitet Tymczasowy) Galicijoje.

„Pereitais metais“, rašoma tame laikraestyje, „kaip parodo K. T. atskaita, į patį kariumenės iškėdą įplaukė 142,255 koronų. Pri-

ngiamais kariškiems darbams įplaukė į Augščiausios Komendos iškėdą 3,471 korona. Į Lenkų kariumenės Intendenturą — 3,483, į kariškųjų sąjungų iškėdą — 64,102, į Sąjungų Intendenturas — 54,789, į kariškiasias bendrijas — 21,455; į bendrijų Intendenturas — 180,145; viso kariškiems prirengiamies darbams įplaukė 469,705 koronų, arba arti 100,000 dolarių. Toje skaitlinėje Šiaurės Amerikos lenkų sudėty pinigų yra 95,981 korona, arba arti \$20,000...
Is tų skaitlinių pasirodo, kad lenkų reigimasis daroma pagal tam ikrus planus. Sulig liudies rašoma:

„Lenkijoje anti-rusiškoji politikos orientacija yra tvirtėtes, negu kadanors buvusi. Kaimiečiai ir darbininkai, mokyklų ir akademijų jaunimas, visi pažangieji gaivalai tik ir laukia, kad kiltų karė, kad dalyvaus joje, kad visiems lenkams stojus prieš Rosiją už politiškąją Lenkijos neprigulmybę“.

Is tų žodžių nesimato, kokius Lenkijos vadovai turi planus sulig valstybinės tvarkos, jei, ačiu kokiai nors laimės žvaigždė, pasisektų neprigulmybę iskovoti. Nesimato, kad tarp pačių vadovų butų koks-nors sutarimas sulig kovos, sulig to, kokių keliu prie jos eiti ir, pagaliaus, sulig to, ar tai yra visos nacijos balsas, ar tik kokios-nors atskalos.

Kova už neprigulmybę ir laisvę tautos gyvenime yra taip prakilus ir šventas dalykas, kad tyčioties iš jos butų šventvagystė: tur buti nēr šventesnio troškimo, kaip kad trėškimas savo žmėnėms gerovės ir laimės. Taigi nēra abejonės, kad ir lietuviai, kaipo prisilėgtoji ir taip pat laisvės ištroškusi tauta, į lenkų kovą atsineštų su simpatija. Bet klausimas, ar lietuviai toje kovoje galėtų dalyvauti, kaipo tauta. Mums rodo, kad Lietuva negalėtų dalyvauti Lenkijos sukilime, jei toks įvyktų, delei daugelio priežasčių. Lenkų istorija parodo, kad politikos santykiuose su kitomis tautomis Lenkija neatsižvelgavo į kitų tautų reikalus; aristokratijos tradicijos lenkuose dar nenumirė, neisidilo, tad demokratizmo šalininkei Lietuvai Lenkija vargiai galėtų buti pora. Trečia, ir svarbiausi aplinkybė, — negalima tikėtai, kad Lenkija ištikrųjų galėtų laimėti kovą už liuosybę, nes jos priešai, Austrija, Vokietija ir Rosija, nēra taip silpni, kaip pigiosios rūšies lenkai patriotai mišniams įkalbėti stengiasi. Taigi dalyvauti lošime, kur butų tikrai žinoma, jog bus pralaimėta, panešėty į šokimą strimagalviu akėin. Pagaliaus svarbi butų ir ši aplinkybė: ką galėtų laimėti Lietuva, kaipo tauta, jei Lenkija atsiektų neprigulmybę, ar dar bjauresnę vergiją?

Imant-gi atidžion kitokias aplinkybes, butent vidurinius, nesutikimus tarp Lenkijos veikėjų ir partijų, žiaurumą ir galybę priešų, su kuriais Lenkija turėtų stoti karėn, pagaliaus tai, kad karėi visados pasipriešins ir turės pasipriešinti ramesnysis gyventojų elementas, o ypatingai darbininkų luomas, kuriam visviena, kas proteguoja jo prisilėgęją-kapitalistą, ar Rosijos ar Lenkijos įstatumdavystė, — sunku tikėti, kad šitame Lenkijos judėjime yra tvirtas pamatas.

***
Tautos Namai bus greičiau, negu musų tikėtasi. „Lietuva“ N 4-me rašo:

„Zada pirkti rumus Tautos Namams. Is istikimų šaltinių mums praneša, kad Lietuvių Mokslo ir Lietuvių Dailės Draugijos įgavu-

sios po kojomis drutą pamatą, koki amerikiečiai padarė savo aukomis Tautos Namams, nemano Namų reikalo atidėlioti ilgai krepšin. Dabar, sakoma, jos svarsto naują projektą — vieton s t a t y t i Tautos Namus, kas užimtų gana ilgą laiką, ar ne geriaus butų p i r k t i atsakančią namų tuojaus? Sakoma, kad ir pręga dabar esanti gera. Ant Vilijos kranto, prie pat Zaliojo tilto, yra dideli rumai (palocius) senovės Lietuvos pilių styliuje. Seniaus ten buvo geležinkelio kiubas, kuriame atsibuvo pirmasai Vilniuje lietuvių vakaras. Vieta esanti labai graži. Už ją prašo 135 tūkstančių rublių, bet, sulgy žinovų nuomonės, jeigu tokius rumus reikėtų statyti, tai atsieitų virš 200 tūkstančių rublių. Tikimės vieonok dar šiek-tiek nuderėti ir nuo pirmiaus paminėtos sumos.

„Jeigu šis projektas pereis, — rašo musų bendradarbis, — tai, ačiu amerikiečiams, Tautos Namų klausimas gali buti greitai laiku užbaigtas. Bet amerikiečių paramos negalima butų šiom laiku apie tai ne manyti“.

Jeigu šiuos rumus nupirktų, tai senąją vietą, kuri buvo Tautos Namams ir nupirkta, reikėtų turbut, parduoti. Is kitų šaltinių mums teko girdėti, kad už tą vietą Mokslo ir Dailės draugijoms jaus sulyta keletu tūkstančių rublių daugiau, negu buvo prieš porą metų už ją mokėta. O už ją užmokėta, jei neklystame, apie 17,000 rublių.

„Taigi, pridėjus tai prie amerikiečių aukų, pusė reikalingo kapitalo jau yra gvyvas pinigais, o kitą pusę lengvai galima butų surinkti“.

***
Puikūs raštai. Tuli vyrai, užagituoti vieno-kito laikraščio, rašinėjo „Tėvynės“ redakcijai, priroindėdami, kad „Tėvynėje“ telpa nereikalingi straipsniai, vadinami, visa, kas „Tėvynėje“ telpa, šlamštu. Vieno tokio vyro, p. Alekšio, raštas jau tilpo „Tėvynėje“. Mes tūnkiai matome „Kovoje“ ir kituose laikraščiuose tikrojo šlamšto labai daug, tačiauios tokie vyrai nē protestų kuopos nekėlia, nē redakcijai pamokų neduoda. Feljetonai apie „Basokus“, komedijos apie „Pačkauškus“ ir kitokie šio žemiausios literatūros rūšies šėdėverai yra mylimi „Kovos“ redakcijos, nesa jais gali nepatinkamus sau žmėnes purvynan įtrypti ir už tai jų „draugai“ ne papeikimą duoda bet pagyrą. Istikrųjų keista, kad kitų akyse šapas yra matomas, bet savoje akyje ir rąsto neužtėmija. Matyt, kad visa, kas yra daroma po socializmo skraiste, yra laikoma tobula ir gera.

Ir ar ilgai taip bus mus nelaimingoje laikraštijoje? Ar ilgai bus valkojami laikraščiuose ir purvinami vardai žmonių, kurie nieko kito žmėnijai netrošksta, kaip tik gerovės? Ar ilgai mes galėsime kęsti tokį spausdinto žodžio išgimimą ir svetimo vardo bet nuomonės mindžiojimą? Ar ilgai dar bus manoma, kad visi, kas ne musų, vaduojasi negerais tikslais ir patį yra blogi žmėnės? Didis jau laikas atsivėlgti į save, laikas kritikos akimis apvertinti ir savo ypatos bei darbus, Bet dėti! mes dar toli nepriaugome prie tokio tobulybės laipsnio.

***
Nauja mašina išputimui stiklinių bonkų, išrasta nesėnai Vokietijoje, išpučia 2,000 bonkų per valandą, arba tiek, kiek galėtų išpusti 250 tikrai pripratusių prie darbo putikų.
— New Yorke kas metai sunaudojama 1,500,000 dėžių kiaušinių.

SLA. ATSKAITA UŽ IV BERT. 1913

S. L. A. Mirusių narių, kurių posmer- tinės išmokėtos Spalių, Lapkričio ir Gruodžio mėnesiuose, 1913 met.

Table with columns for names, birth dates, and amounts. Includes entries for Antanas Jurevičius, Jonas J. Juozas, and others.

SLA. FINANSŲ APYSKAITA UŽ IV-Ų BERTAINIŲ, 1913 m.

Table showing financial accounts for Spalio, Lapkričio, and Gruodžio months, including income and expenses.

IV-to Bertainio pribuvo 10,991.72 Spalių, Lapkričio ir Gruodžio, 1913 m.

ISMOKEJIMAI IV-to BERTAINIO— Spalių, Lapkričio ir Gruodžio, 1913 m.

SPALIŲ MEN.

Table listing members for the month of Spalis, including names and amounts.

Posmerstinės (šiurk mirusių atskaita) 300.00

Table listing deceased members and their families, including names and amounts.

Algos

Table listing wages for members, including names and amounts.

„Tėvynės“ reikaluose

Table listing contributions to the 'Tėvynės' fund, including names and amounts.

Sugražintos mokesčiai

Table listing returned payments, including names and amounts.

Atlyginami organizatoriams

Table listing payments to organizers, including names and amounts.

Kitokiuose reikaluose

Table listing other payments, including names and amounts.

Našalių susilpimui

Table listing payments for the relief of the bereaved, including names and amounts.

Spalių darbų reikaluose

Table listing payments for Spalis work, including names and amounts.

Posmerstinės

Table listing deceased members and their families, including names and amounts.

Kitokiuose reikaluose

Table listing other payments, including names and amounts.

S. Raulinaičiui, Penn Station, Pa. 14.25 P. Gudisaukui, Herrin, Ill. 12.00

Table listing names and amounts for the first section of the IV quarter report.

„Tėvynės“ reikaluose

Table listing contributions to the 'Tėvynės' fund, including names and amounts.

Sugražintos mokesčiai

Table listing returned payments, including names and amounts.

Kitokiuose reikaluose

Table listing other payments, including names and amounts.

Našlių ir našalių fondas

Table listing payments for the relief of the bereaved, including names and amounts.

Literatūra

Table listing literary contributions, including names and amounts.

IV-to bertainio išmokėjimo sutrauka:

Summary table for the IV quarter report, including total amounts and breakdowns.

LAPKRITIS.

Table listing names and amounts for the month of Lapkritis.

Posmerstinės

Table listing deceased members and their families, including names and amounts.

Algos

Table listing wages for members, including names and amounts.

„Tėvynės“ reikaluose

Table listing contributions to the 'Tėvynės' fund, including names and amounts.

dišius ir B. Miškinis. 20 kuopa, Union City, Conn.

Text describing the activities and financials of the 20th branch in Union City, Connecticut.

26 kuopa, Millinocket, Me.

Text describing the activities and financials of the 26th branch in Millinocket, Maine.

34 kuopa, New Britain, Conn.

Text describing the activities and financials of the 34th branch in New Britain, Connecticut.

35 kuopa, Wilkes Barre, Pa.

Text describing the activities and financials of the 35th branch in Wilkes Barre, Pennsylvania.

77 kuopa, Rockford, Ill.

Text describing the activities and financials of the 77th branch in Rockford, Illinois.

89 kuopa, Laporte, Ind.

Text describing the activities and financials of the 89th branch in Laporte, Indiana.

90 kuopa, Bridgeville, Pa.

Text describing the activities and financials of the 90th branch in Bridgeville, Pennsylvania.

97 kuopa, Cle Elum, Wash.

Text describing the activities and financials of the 97th branch in Cle Elum, Washington.

104 kuopa, Lincoln, N. H.

Text describing the activities and financials of the 104th branch in Lincoln, New Hampshire.

106 kuopa, Taunton, Mass.

Text describing the activities and financials of the 106th branch in Taunton, Massachusetts.

168 kuopa, Stamford, Conn.

Text describing the activities and financials of the 168th branch in Stamford, Connecticut.

230 kuopa, Wanamie, Pa.

Text describing the activities and financials of the 230th branch in Wanamie, Pennsylvania.

rius, p. V. Laskevičius likos įga- liotas delegatu. Išrinkta ligonių

Text describing the activities and financials of the 74th branch in Chicago, Illinois.

Is 87 kuopos, So. Omaha, Neb., mums rašoma:

Text describing the activities and financials of the 87th branch in Omaha, Nebraska.

77 kuopa, Rockford, Ill.

Text describing the activities and financials of the 77th branch in Rockford, Illinois.

89 kuopa, Laporte, Ind.

Text describing the activities and financials of the 89th branch in Laporte, Indiana.

90 kuopa, Bridgeville, Pa.

Text describing the activities and financials of the 90th branch in Bridgeville, Pennsylvania.

97 kuopa, Cle Elum, Wash.

Text describing the activities and financials of the 97th branch in Cle Elum, Washington.

104 kuopa, Lincoln, N. H.

Text describing the activities and financials of the 104th branch in Lincoln, New Hampshire.

106 kuopa, Taunton, Mass.

Text describing the activities and financials of the 106th branch in Taunton, Massachusetts.

168 kuopa, Stamford, Conn.

Text describing the activities and financials of the 168th branch in Stamford, Connecticut.

230 kuopa, Wanamie, Pa.

Text describing the activities and financials of the 230th branch in Wanamie, Pennsylvania.

Ar gi tai tiesa?

Text discussing the truth of certain statements or rumors.

Ar gi tai tiesa?

Text discussing the truth of certain statements or rumors.

Padėkavonė. 74-tos kuopos, So. Chicago, Ill.

Text describing the activities and financials of the 74th branch in Chicago, Illinois.

Juožas Lisauskas.

Text mentioning Juozas Lisauskas and his contributions.

Ar reikia mokėti 5 centai kuopos reikalams?

Text discussing the requirement to pay 5 cents for branch dues.

Pavienius narys, p. J. Domini-

Text discussing individual members and their status.

Pritaria apskričio suvažiavimui.

Text discussing the approval of the county convention.

Dar neįpildė apreiškimų blankų

Text discussing the completion of reporting forms.

Pranešimas 146 kuopos nariams.

Text addressing the members of the 146th branch.

DAR KAUCIJŲ KLAUSIME.

Text discussing the collection of dues.

Ar gi tai tiesa?

Text discussing the truth of certain statements or rumors.

Ar gi tai tiesa?

Text discussing the truth of certain statements or rumors.

Ar gi tai tiesa?

Text discussing the truth of certain statements or rumors.

Ar gi tai tiesa?

Text discussing the truth of certain statements or rumors.

noti, kad už tą sumą bus po kaucij bent 750 žmonės, įvairūs kuopų viršininkai (išdinininkai, sekretoriai ir organizatoriai). Iki šiol daugelyje kuopų išdinininkai buvo po kaucija, kurią pasirupindavo savo mieste, — tokios kaucijos apsieina nuo \$5 iki \$10; taigi už dabar mokamą sumą, ty. už \$250 (jei dar tokia suma susirinks), prie senosios tvarkos tegalima turėti po kaucija nuo 25 iki 50 ypataų. Čia štai ir pasirodo, kaip didelę naudą atneš vienodas kaucijos užstatymas. Niekas neturi tiesos įtarti, kad 49-toje ar kitoje kuopoje pasitaikys, kad bus nuonešti SLA. pinigai; bet 49-ta kuopa negali gvarantuoti, kad kur kitur SLA. kuopose gali tai atsitikti. Kas gi tuokart kaltas? Valdžia reikalauja, kad prigulintieji SLA. išdė piningai būtų sumokėti; kelti juos iš vieno fondo kitan negalima; kuopos nariai, nė Centras nekalti, kad kas iš kuopos viršininkų nežmoniški pasielgs su svetimu skatiku. Taigi kas daryti? Argi įsiekimas kaltininko, vaikštinėjimas po teismus etc. būtų pigiau, negu \$250? Nemanome. O viso to reikėtų, jei ir toliau gyventume atsidėję ant Dievo valios, kaip suligšiol.

Kuopa sako, kad retai gali pasitaikyti kuopose tokie atsitikimai. Mes gi žinome, kad užpernai buvo 3 tokie atsitikimai ir niekas, išskyrus Centrą, nežino, kiek tai buvo nesmagumų iki visi dalykai šiaip taip užsibaigė ir išsilygino.

Pagaliam, mūsų konstitucijos paragrafas 240 skamba: „Išdinininkas turi užsistatyti kauciją pagal kuopos reikalavimą,“ tai ir suprantama, kad išdinininkas kaucijos didumą nurodo kuopa, o apie kaucijos reikalingumą jau negali būti ir kalbos. Organizatorių uždėtas įvesta jau vėliau, po priėmimo konstitucijos, taigi apie tai nėra kalbama.

Mes norėtume, kad nors SLA. kuopos prisilaikytų vienodumo sulig visų bendrą SLA. tvarkos dalykų, taip pat ir sulig kaucijas.

NAUJOS KUOPOS.

Miestelyje Byesville, Ohio, susidarė nauja kuopa, No. 145. Išrinkta kuopos valdyba: pirm. ir organiz. — J. Išganaitis, prot. ir finansų rašt. — J. Gečius, išdin. — Ant. Jokubauskas, pirm. pag. — St. Jokubauskas.

Nauja kuopa susidarė Dayton'e, Ohio, iš 10 narių. Pasidarbo organizatorius p. Jonas V. Nickas. Valdžyon išrinkta sekančios ypatos: pirm. — J. V. Nickas, jo pagalb. — J. Povylaitis, prot. rašt. — J. Stačkas, finansų sekr. — J. Pušinskas, išdin. — P. Dambrauskas, kvotėjas — Dr. D. R. Russdieker.

NAUJI NARIAI.

Prie 95-os kuopos, Daisy Town, Pa., prisirašė 6 nauji nariai; prie 118 kuopos — 5 nauji nariai ir prie 230 kuopos, Wanamie, Pa., prisirašė 6 nauji nariai.

KUOPŲ VIRŠININKAMS.

Sausio mėnesyje visi SLA. nariai turi užsimokėti po 10c. „našlės skatiko“ Našlių ir Našliučių Fondan.

Visi vaikai nuo 5 metų viršaus, priklausantie prie SLA., Sausio mėnesyje moka po 75 centus bertaininių mokesčių, (žūr. Konstituciją).

Šitai kuopų viršininkai privalo įsistatyti, minėtas mokesčius iškollektuoti ir prisijūti į Centrą su sausio mėnesio mokesčiais.

ROCKFORD, ILL.

Šitame mieste lietuviai dar neseniai apsigyveno, o jau yra jų nemažai skaitlius. Yra keletas draugijų ir SLA. 77 kuopa. Yra ir knygynėlis po No. 1528 South Mant st. Iš knygynio kningas mažai kas skaito. Knygynas yra atdaras utarninkais ir subatomis po pietų ir vakare iki 8:30 v. Darbai silpnai eina. Žmonių pulkai vaikščioja be darbo.

ATSISĀUKIMAS.

Kadangi dabar esanti SLA. įstatai leidžia SLA. kuopoms jungtis ir apskričius ir kadangi apskričiai susidariusi būtų galima kur-kas geriau ir praktiškiau vesti ir tvarkyti visi mūsų organizacijos reikalai, tad 107 SLA. kuopa savo susirinkime, laikytame 13 d. sausio, 1914, nutarė atsisaukti į visas Philadelphiajos ir jos apylinkėse esančias SLA. kuopas tuo tikslu, kad sutvėrus šitą apylinkę SLA. kuopų apskritį.

Kuopos, gyvuojančios Philadelphiajioj ir netoli jos, malonės šį mūsų atsisaukimą pirmame savo kuopos susirinkime perskaityti ir, apsvaarsčius, savo nutarimą mums prisijūti skanečiu adresu: **J. D. Tausis, 1232 Nectarina St., Philadelphia, Pa.**

Vėliau, pamatę, kad SLA. kuopos mūsų užnamymui pritarė, per organą „Tėvynė“ suauksime apskričio kuopų suvažiavimą.

107 SLA. kuopos valdyba: **V. P. Pelitskis**, pirm. ir išd. **A. P. Pelitskis**, sekretorius. **J. D. Tausis**, organizatorius.

Žinios.

IŠ VISUR.

Kiek apsieina tautoms apsiginklavimas ir karės.

Karės ir ginklavimasis suveda tautų laimybę tautų turtą, kad sunku sau ir atvaizdinti be skaitlinių. Nuo 1899 metų tautoms apsiėjo karės:

	milijonai frankų
Pietų Afrikos karė	6,250
Rusų-Japonų	10,000
Italų-Turkų	1,250
Maroko-Francija	1,250
Austrijos-Rosijos mobiliz.	1,500
Balkanų karė apsiėjo:	
Turkijai	1,250
Bulgarijai	750
Serbijai	750
Graikijai	750
Ruminijai	300

viso — 25,300,000,000

Sušalo už carą.

Neseniai caras grįžo iš Jaltos Peterburgan. Ant viso kelio būnų pasistatė karveiviai, kad dabotų kelią. Nuo šalies keturi karveiviai „sušalo už carą“.

Nušovė save ir kudiķi.

Rygoje darbininkas Jakobsonas, parėjęs iš darbo vakare, pažaidė su savo 2-ju metų amžiaus sunum, paskui paėmė revolverį ir nušovė kudiķi ir save. Priežastis — tėvas negalėjo užtektinai uždirbti sunaus auklėjimui.

Amerikos dolariai Rosijoje. Amerikos bankieriai su Morgana priešakyje atidaro savo banką Rosijoje. Pamatinis kapitalas — 25 mil. dolarių.

28 diena ir Tolstojaus gyvenimas. Žinoma rusų rašytojo L. Tolstojaus gyvenime svarbiausie atsitikimai įvyko 28-tomis dienomis, kaip rašo Ilja Tolstoj: jis gimė 28-tuose metų, 28 r. rugpjūčio; 28 id. išėjo iš spaudos jo pirmas veikalas „kudiķystė ir jautnystė“ (Dietstvo i otracestvo) 28 d. susižiedavo su savo motere; 28 d. gimė jo pirmas sunas; 28 d. apsidėjęs vienas jo sunų ir pagaliau 28 d. jis išėjo iš namų, kad daugiau jau nebesugrįžti.

Brangybė.

Gyvenimas brangus yra netik Amerikoje, bet ir Europoje. Neseniai New Yorke buvo didelis trukšmas dėl kiaušinių brangumo. Štai laikraščiai praneša, kad Paryžiuje už kiaušinių mokama 12 centų! Ką besakyti apie kitus dalykus?

Paliuosavo iš kalėjimo.

Minskas. — Čia buvo laikomi kalėjime katalikų kuningas Milaševskis ir kvarponis Lenskis už tyčiojimąsi iš stačiatikių kryžiaus. Dabar abu paleisti: kun. Milaševskis po kaucija 19,000 rublių, o Lenskis — 2,000 rub.

Žydas respublikos prezidentas.

Šveicarijos prezidentu išrinkta žydas Artur Hofman, 56 m. amžiaus. Šveicarijoje žydoms prikažinta pilna lygybė nuo 1878 m.

IŠ AMERIKOS.

Ukininkų suvažiavimas.

New York, N. Y. — Rusai ukininkai New Yorke valstijoje susiorganizavo į ukininkų draugiją. Jos tikslas: susijungus draugijon ir sudėjus kokį kapitalą, kooperacijos būdu platinti savo ukus. Kiekviena akcija — \$100. Susirašė 8 nariai, pasirašėję įdėti po \$2,000 žėdnas. Susirinkime atsižadavo žinovai gėlių auginimo, daržininkystės, paukštininkystės ir tabako auginimo. Nutarta pradėti nuo pelningiausio užsiėmimo, nuo gėlių auginimo; prie to bus prijungta daržininkystės ir paukštininkystės. Žemė bus parendavota arti New Yorke ir bus pasirupinta čia pat susirasti savo produktams rinką.

Ar nebūtų laikas ir lietuviams padrausiu būdu organizuotis ir draugijas ir užsimiti tikrai pelningu ir sveiku ukio darbu?

Pačtas ir eskpresai.

1913 metais Suv. Valst. pačtais ant vieno tikta siuntinių („parcel post“) uždėjo 70,000,000. Ekspresų kompanijos skundžiasi, kad per tai jų biznis labai žymiai nupuolė. Dabar ir ekspresai jau ketina sumažinti siuntinių siuntimo „rates“.

Mokesčiai už gėrimą ir rukymą.

Washington. — Amerikiečiai nuo 1 d. liepos iki 31 d. gruodžio, 1913, išgėrė 70,000,000 galionų degtinės, surukė 4,090,300,000 cigarių ir 8,711,000,000 cigarėtu, kaip raportuoja Vidurinės Akėžės Biuras (Internal Revenue Bureau).

Akėžės surinkta: nuo distiliuoto spirito \$85,862,712 (nuo degtinės — \$16,142,854), nuo tabakos — \$41,296,593; korporacijų — \$12,270,000. Per šešis mėnesius visų mokesčių surinkta \$167,647,905, ant \$4,175,630 daugiau, negu tuo pat laiku 1912 m.

Schmidto byla.

New York. — Garsaus ex-kuopingo Schmidto, papjovusio merginą Annuleriute, byla jau baigiama. Jo draugai surinko jo apgyminui net 10,000 dol.

Baltosios vergės.

Chicago, Ill. — Apskaitliuojama, kad kasmetai įvežama į Suv. Valstijas 2,000 „baltųjų vergių“, ty. nelaimingųjų moterų, paritais iš Amerikos ir paleistuvystės namus. Pas sūmūt neseniai „pirklių“, gabenusių čion francuzes moteris surasta rokundy kningos, iš kurių matoma, kad jis per metus laiko uždirbęs 102,000 dol. Chicago — tai stambiausias tos pirklybos centras.

1,280 nacionalių bankų priėmė naują įstatymą.

Neseniai išleistąjį valdžios įstatymą nacionaliams bankams priėmė 1,280 bankų. Iš Naujosios Anglijos valstijų priėmė tą įstatymą 106 bankai, rytinėse valstijose — 314, pietinėse — 280, vidurinėse — 429, vakarinėse — 109, palei Ramiojo Vandenyno pakraščius 182 bankai. Sulig naująjį bankinės sistemos įstatymo pavėdimo neišsireiškė tik trys valstijos: Arizona, Florida, ir Nevada.

Krikščionis — tai geriausias mušėikas.

Washington, D. C. — Laivyno komisijon kreipėsi Massachusetts vityskapas Lawrence ir Washington vityskapas Harding, reikalaudami, kad laivyno ir armijos karingams būtų pripažintos kariuomenės gydytojų rangos ir kad tokių kuningų-kapeliūnų imtų prie kariuomenės daugiau, negu jų dabar yra. Vyskupų nuomonė esanti šitoki: krikščionis-kareiviai galį geriau muštis (to fight), negu ne-krikščionis, ir ilgoje amžiuje eilėje krikščionis visados sumūsdavė ne-krikščionis, laukinius. Kaip tai apsimainė idealai!

Kristaus idealu buvo perkalti ginklus ir nuoragus“, o Kristaus idealų skelbėjų-vyskupų: „mušti ne-krikščionis“. Ten meilė, čia kraujo praliejimas, taigi neapykantą. Ten rami žmonijos pažanga santaikoje, čiaigi sumišimas, skriauda, ašaros, praeiksmal! Ištikrųjų, tokia krikščionybė gali sukelti tikrai pasibjaurėjimą, o ne pagodojimą.

IŠ DARBININKŲ GYVENIMO.

Darbai nepagerėjo.

Neseniai laikraščiuose paskelbta žinia, buk Pittsburgh'e pagerėjo darbai ir darbininkai esą priimami vėl. Dabar štai vienas rusas darbininkas (N. Romanovskij) rašo „Russkame Golose“, kad tai neteisybė, kad Pittsburgh'e ir apielinkėse darbai eina mažyn, o bedarbių skaitlius pastebėtinau augas. Todėl patariama nevažiuoti į Pittsburgh'ą darbu įsiekoti. Kas gi manytu ton apielinkėn ke liauti, tegul pirma pasiteirauja. Informacijas suteikia rusų darbininkų organizacija: Russia Workingmen Association, 2232 Tustin Str., Pittsburgh, Pa.

Plieno liejinių darbai.

Plieno liejinių darbai, kaip matoma, pradeda gerinties. Youngstowne, Ohio, darbai eina normališki. New Castle, Pa., iš penkių pečių jau dirba tris. Lorain, Ohio, darbai prasidėjo beveik visuose liejinių. Atdaryta nauja dirbtuvė National Tube Co. ir priimta į darbą 7,500 darbininkų. Pietinėje Pensylvanijoje darbai jau prasidėjo. Bethlehem Steel Co. pradėjo darbus visuose savo skyriuose. Phoenix Iron Co., Phoenixville, Pa., platina savo išdirbystę. Fairfield'e, Alab., rengiamasi atidaryti naują dirbtuvę American Steel and Wire Co., kur ketinama priimti 3,000 darbininkų.

Pranešdami apie tuos darbus, persergstame skaitytojus, kad jie į tas vietas nevažiųtu, pakol nesirasys su tų vietų lietuviais, nes nuvažiavę gal ir negauti darbo, kaip nauji.

Senatoriaus pranešimas apie streiką.

New Jersey valstijos senatorius Washington'e D. C., tardęs streiką West Virginijos kasyklose, praneša federališkai valdžiai, jog vienintelis budas užbėgti streikams už akių — tai valdžiska kasyklų kontrolė.

„Prie mūsų civilizacijos, — sako senatorius, — anglis tai yra butnybė. Mes negalime anei trupiniu padauginti to brangaus iškasinio, tuo tarpu šalies gyventojų skaičius auga kasdienai. Anglis mums yra reikalingos, nes jos šildo mūsų kambarius, verda mūsų viralus. Šito fakto akivaizdoje ir priimant atidžiai tai, kad godumas yra žmogaus būdo ypatybė, aš pranešu, nepaisydamas, jog daugelis mano prietelių kritikuos mane, kad pilna valdžiosi anglies kasyklų kontrolė — tai vienintelis budas šitam uždaviniui išrišti!“

Pas Ford'ą.

Daug pridariusi traukimo Fordo automobilių kompanija Detroit'e, Mich., paaukavusi savo darbininkams 10 mil. dol., buvo skirusi tą dovana tikrai vyrams. Fabrike dirba 650 moterų; nuo šių naujų metų ir moterims pakelta algos; moterų mažiausi algos — \$15 savaitėje.

Iš kitų miestų atkeliaujančių darbininkų Fordo fabrikas neprima į darbą, tad nereikia ir bandyti.

Kudiķių darbas.

Viena didžiausių nelaimių, įsiviešpatavusių šios galdynės kapininkystės surėdyme, — tai kudiķių darbas. 1900 metų gyvenimų surašas parodo, kad Suvienytose Valstijose dirbo 875,342 bernaičių (nuo 10 iki 14 metų amžiaus) ir 321,982 mergaičių, to paties amžiaus. Kitaip sakant buvo verčiami dirbti: iš 1,000 minėto amžiaus bernaičių — 214 ir iš 1,000 mergaičių — 81. Nėra nė vienos valstijos, kurioje

nebutų toleruojamas vaikų darbas. Daugiausia vaikai dirba šitose išdirbystės šakose: anglies kasyklos, stiklo išdirbystė, mezgimo, audimo (ypatingai — medvilnės), dežučių išdirbystė, scena, vertelgystė gatvėse, žemdirbystė (rinkimas vyšnių, tabokos, etc.). Šios skaitlinės parodo, kur daugiausia kudiķių (nuo 10 iki 15 m. amžiaus) dirba:

žemdirbystė	1,062,251
profesionalis patarnavimas	2,956
namų tarnystė	280,143
pirklyba ir transportas	122,507
manufakt. ir mechanika	284,330

Nėra žinių sulig to, koks yra skaitlius darbininkų-vaikų, lankančių dienomis mokyklas, o vakarais uždariaujančių prie valymo avalinės ir pardavinėjimo laikraščiu.

Kokios yra priežastys, stumiančios kudiķius į darbą? Suv. Valstijų Manufaktūros census, bullet. N 93 (1905 m.) paskelbia, jog pirmininė priežastis esanti tame, kad tėvų ūdarbiai esą maži. Iš to valdžios paskelbimo matome, kad 3,297,819 darbininkų (toks skaitlius ištyrinėta) ūdarba, apskritai imant, po \$10.06 savaitėje; vyrai gauna \$11.16, o moteris — \$6.17; vaikai-gi iki 16 m. amžiaus — \$3.46. Iš viso paminėto darbininkų skaičiaus 1,215,798 arba 46%, ūdarba savaitėje mažiau, negu \$10.00.

1908 m. Suv. Valst. Darbo Biuras paskelbė, kad šeimyna, susidedanti iš 5 ypatų, jūku būdu negali pragyventi už \$10.00 savaitėje.

Mūsų moterims.

Kiek yra pasaulyje moterų ir vyrų.

Pagal apskaitliavimų visame pasaulyje gyvena 1,700 milijonų žmonių, ir toje skaitlinėje yra pus šešto milijono vyrų daugiau, negu moterų. Jei net ir visos moteris ištėktų, tai visgi liktų 5,500,000 „biedinių singelių“. Teisybė pasakius, tokių „singelių“ skaitlius bus daug didesnis, jei paimsime atidžion tai, kad kaikiurose šalyse vyrai veda po kelias moteris, o juk tokie gražu ne visos moteris gali ir nori ištėkti. Skaitlius vyrų ir moterų nėra lygus javirose šalyse. Europoje ant 1,000 vyrų išpuola 1,027 moteris, taigi 29 moteris noroms-nenoroms turi pasilikti su žaliuojančiais iki mirėšai vainikėliais. Afrikoje ir gi ne geresnis dalykų stovis. Tenai ant 1,000 vyrų išpuola 1,045 moteris. O kitose pasaulio dalyse kitaip yra. Taip, Amerikoje ant 1,000 vyrų atsieina 964 moteris, Azijoje — 961, Australijoje — 937. Kaikiurose vietose labai skaudžiai atjaučia moterų stoka; pvzd. Alaskoje ant 1,000 vyrų išpuola 89 moteris.

Atsimink, kad moteris yra tačia tobuliausia, kada joje yra daugiausia moteriškumo. — Gladstone.

Pasaulis neturi nieko labiaus patraukiančio, kaip mylinčios moters širdis. — Luther.

Visas, koks aš esu, ar koks gamliu buti, esi ačiū savo angelui-gotinai. — Abraham Licoln.

Moterų draugija — tai mandagumo ir padoraus apsiėjimo mokykla. — Monfort.

Dangus man nebūtų dangum, jei ten nesutikčiau savo pačios. — Andrew Johnson.

Šeimynoje, kaip ir valstijoje, geriausias turtų šaltinis yra taupume. — Cicero.

Nėra vyro, koks galėtų dorai gyventi ir teisingai numirti, jei jis neturi pačios. — Richter.

Kiekvienas žmogus pats yra savosios laimės budavotojas. — Salustius Crispus.

Vietinė Chronika.

D-ro J. Šliupo prakalbos. — 20 d. sausio Tautiškame Name, Brooklyn'e, N. Y., kalbėjo dras J. Šliupas. Kalbos tema buvo: šių dienų santykiai. Daktaras kritikavo klierikalų ir socialistų partijų darbus ir taktiką.

Račiūno Lietuva Amerikoje. 21 d. sausio p. A. T. Račiūnas McCaddin salėje rodė „Lietuvą Amerikoje“. Rodyta nemaža gražių vietų ir idomių Lietuvos paveikslų: procesijos, darbai laukuose, kelionė Nemunu, etc. Paminėta tai, kad tūli parašai ant filmų padėta labai sudarkytoje kalboje, tarytum juos parašė ir padėjo ne lietuviai, o koks-nors Makamulskis. Ištikrųjų liudna, kad ir mūsų veikėjams visai nerupi apsiažinti su savo kalbos rašyba.

Lankėsi pas J. J. Paukštį. 22 d. sausio, nedėlioje, pp. A. B. Strimaitis, J. Ambrozėjus ir V. K. Račkauškas važiavo į Kings Park, N. Y. „Vien. Lietuvinkų“ leidėjų, J. J. Paukščio aplankyti. Visi išsivežė labai skaudžius ir liudniaus įspūdžius. Rods, vieta, kur yra Paukštis, graži, pavyzdinai švari, priežiūra ligonis turi labai gerą ir visai esąs (kaip pats sakėsi) užganėdintas, bet sulig sveikatos — nieko iš jo jau nebeliko. Susikalbėti jau sunku; fantazija begaliniai išsibijosi: piešia be paliovos vieną po kitam fantastiškus paveikslus apie didžiausius turtus ir visokius išradimus... Lankytojų nepažino. Fiziškai atrodė irgi gana menkas. Abelnai, iš apsilankymo ir iš pasikalbėjimo su daktaru, išsinešta toks įspūdis, kad Paukščiu neišgal beliko šiame pasaulyje gyventi. Liudnia ir skaudi likimo ironija. Jis ir jo leistoji „Vien. Liet.“ tarnavo visiems; ypatingai jis niekam nieko blogo nėra padaręs, o išėiti iš pasaulio turi labai tragiskai ir tą tragizmą sutvėrė jam tie patys mūsų broliai lietuviai, kuriems jis darbavosi ir iš kurių mažą gero tėra matęs.

Scenos Mylėtojų vakarėlis atsiuvo 22 d. sausio Nem Plaza holuje, Grand and Havemeyer str. Brooklyn'e, N. Y. Dalyvavo apie 160 žmonių. Visų upas ir tvarka buvo pavyzdinga. Laikė vakariėnės kalbėjo J. O. Širvydas, V. K. Račkauškas, J. Saitis, A. Staniškis, M. Vinikaitis, Vokietaitis iš New Haven'o, Martus ir kiti. Tankiaus mums tokių vakarų, kur jaunimas galėtų linksmiai praleisti vakarą ir tampresniai palaikyti draugiskus ryšius!

126-tos kuopos susirinkimas

atsiuvo 22 d. sausio SLA. namuose. Išrinkta valdyba: pirm. — A. B. Strimaitis, sekret. — V. K. Račkauškas, išdin. — M. Strimaitis, organiz. — J. M. Danieilius ir jo vietininku — Klem. Vilkevičius. New Yorke apielinkės SLA. kuopų apskričio suvažiavimas, kurs įvyks 22 d. vasario (73 Grand Str., Brooklyn, N. Y.) išrinkta delegatai. Prie kuopos prisirašė p-lė Petr. Jurgelintė.

Šventoji naktis pirmu sykiu

buvo perstatyta Brooklyn'e cehonoje 17 d. sausio. Muzika ir choras labai gražūs — tik ne visur gerai nusisekė. Prie to bėda, kad mūsų lošėjai ir gražiausias bei tragiskiausias scenas pavėrėji ir pigaus komizmo paveikslus.

Svečiai. Tarp kitų svečių, lankusių New Yorke ir SLA. namą, buvo ponas Lukas Kazianus, apietiekorius ir dras Blažejevskis, abu iš Shenandoah, Pa.

P. Grigaičio prakalbos. 22 d. sausio Brooklyn'e kalbėjo p. P. Grigaitis, „Pirmyn“ redaktorius. Mums nepasisekė pasiūsti į prakalbas savo reporterį; nuo buvusių salėje girdėjome, buk p. Grigaitis labai kalbės daug silpnai, negu kalbėdavęs anais metais, kuomet rinko Amerikoje aukas revoliucijai.

Antras laikraštis Brooklyn'e. Iš ištikimų šaltinių girdėjome, kad šiomis dienomis lankėsi Brooklyn'e

ne „Laisvės“ leidėjai ir įsiekio persikraustymui vietos, kurion galėtų perkraustyti iš So. Bostono, Mass., „Laisvė“. Ar gavo vietą — neteko sužinoti. Iš to matoma, kad Brooklynas augarandasi gana dirvos jau dviem laikraščiam.

Personaliskos žinios. Ponas J. Vanagaitis 31 d. sausio ketina atsiveikinti su Amerika ir grįžti Prūsų Lietuvon. Kokių būdu bus sunaudotos amerikiečių aukos — dar nežinia, neteko išsisiūkti. Gal būtų, kad p. Vanagaitis bandys vėl leisti „Birute“, o gal prisidės prie „Prūsų Lietuvos Savitrašio“, kurs, kaip matosi, labai nuosekliai pradėjo vesti pirmyn Prūsų Lietuvos tautinio gavinimo darbą.

KOKIOS PREKĖS (TAVORAI) IR IŠ KOKIŲ ŠALIŲ IŠVEŽAMA KILNUR.

Iš Arabijos išvežama: kava, alves, myrrha, arabiškoji guma. Iš Belgijos: javai, vilnos, linai, megininiai, įvairūs audeklai (manufaktura). Iš Brazilijos: medvilnės, cukrus, kava, tabaka, auksas, deimantai, kviečiai ir džiovinti produktai. Iš Kanados, Naujosios Škotijos ir Naujojo Brunswick'o: mlitai, kailiai, girios, žūvis. Iš Kape kolonijos: degtinė, vynas, papuosalai. Iš Centr. Amerikos: medis mahogany, indigo, kakao. Iš Čili: auksas, sidabras, varis, kviečiai, cukrus, medvilnės, vaisiai. Iš Danijos: javai, arkliai, galvijai, jautėnas, kiaulėna, sviestas, suris.

NAUJI RAŠTAI. (Pristijusta Redakcijai.)

A Legislative Program to Restore Business Freedom and Confidence. An address delivered before the Illinois Manufacturers Association at the Hotel La Salle, Chicago, January 5-6, 1914. By Samuel Untermyer, New York. Antroji Adomo Pati, A. Montvidas. Chicago, Ill., 1914. „Sakės“ leidinyne N 1 (1607 N. Ashland Ave., Chicago, Ill.) 34 puslapiai, kaina — 25 c. Kerstingia Melė. Tragedija trijuose aktuose. Iš Seimyniško Gyvenimo. Parysė P. Juskauskienė. Antra patalyta laida. Išleido J. Stropus, 6 Loring St., So. Boston, Mass., 1913. Puslapių — 33, kaina 10 c. Child Labor, facts for sermon or lecture use. New York, 1914. Galvelius, N 1. Jaunimas, Grodinis, 1913. Tarka, N 24.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

P. J. Mikitas, E. Arlington, Vt.

PATEMYJIMAS!

APSISVAUGOKITE SAVE IR SAVO SEIMYNAS NUO NELAIMES IR VARGO!

Naujai susiorganizavus 158 SLA. kuopa laikys savo mėn. susirinkimą 1 d. vasario, 226 So. 5th St., Springfield, Ill. Norinti prisirašyti prie Susivienijimo, kurioje tai organizacijoje galima apdrausti gyvastį nuo \$150 iki \$1000 ir kartu prisirašyti į skyrių pašalpos ligoje, iš kur nariams mokama po \$6.00 pašalpos į savaitę, teiktis atsilankyti ir džiūninti apie tai, kas yra kožnas naudinga. Nuolankiai kviečia visus atsilankyti. 158 SLA. Kp. St. Janaraukas.

SLA. KUOPŲ SUSIRINKIMAI. 14 SLA. KUOPA, Cleveland, Ohio, laikys savo susirinkimą 8 d. vasario, 1914, J. Witkausko svetainėje, 2041 Hamilton Ave. Visi būtini turai susirinkimui, nes rinkimai Centro valdybos, taipgi ir naujų narių atsiveisti prisirašyti. Sekretorius G. Brazaitis.

17 kuopos, Brockton, Mass., susirinkimas atsisbu 1 d. vasario, 2 val. po pietų, Tautiškaime Name. Malonėkit visi susirinkti ir naujų draugų atsiveisti prisirašyti prie SLA. Kuopos Valdyba.

25 kuopa, E. Arlington, Vt. laikys mėnesinį susirinkimą nedėlioje, 8 d. vasario, 1914, 1:30 val. po pietų, p. Jono Daniiliaus namuose. Malonėkit visi draugai ir draugės atsilankyti, nes bus svarbių užduočių apskrystumui ir mėnesinį mokėstį išmokėti. Taipgi yra kviečiami pašaliniai, kurie da neprisirašyti prie SLA. ir nori save apsaugoti nuo nelaimių ligoje, bus prisirašyti prie SLA.

Kas nori prisirašyti vaikus, nepilnametius ir apsaugos skyrus, tai atsiveškite su savim į susirinkimą. Meldžiu visų vyventuotojū kuopaitingiausius atsilankyti. Kp. raštininkas J. Mikitas.

26 kuopa, Millinocket, Me., laikys susirinkimą 8 vasario, 1914. Malonėkit visi draugai atsilankyti į svetainę pas p. Antaną Kurelj. Sekr. R. J. Plušauskas.

30 kuopa, Scranton, Pa., laikys savo mėnesinį susirinkimą nedėlioje, 1 d. vasario, svetainėje po Baznyčia, ant No. Main Ave. ir Theodore st. Nariai teiktis visi pributi ir naujų atsiveisti prisirašyti prie SLA. Sekr. Ant. Čelkis.

35 kuopa, Wilkes Barre, Pa., laikys mėnesinį susirinkimą vasario 8 d., 2 v. nedėlioje po pietų, svetainėje P. Kavaliausko, 57 Bank ir kampas Stanton st. Meldžiam visus draugus ir drauges atsilankyti. Rašt. M. R. Botryriūtė.

36 kuopa, Chicago, Ill., laikys mėnesinį susirinkimą 8 d. vasario; kožnas narys būtini turai buti ant susirinkimo, nes nominuosime naują Centro valdybą ir bus kiti svarbių reikalų svarstyti. Rašt. B. Andrešiusas.

Didelis susirinkimas, vasario 15 d. nedėlioje, 2 val. po pietų, Seattle'o 112 kuopa SLA. laikys susirinkimą 403 Lynn Building'e, kampas 3rd Ave. ir James st., (ofise advokato K. Kraučuno), kur bus primami nauji nariai. Visi lietuviai, vyrai ir moteris, kurie gyvena aplinkinėje yra užprašomi atsilankyti ir prisirašyti prie Susivienijimo. Nariai privalo visi būtini pributi, nes bus svarstomi svarbių dalykai. Kazys Kraučunas, Tuomaliainis raštininkas.

40 kuopa, Pittsburgh, Pa., laikys savo mėnesinį susirinkimą nedėlioje, 8 d. vasario, 7 val. vakare, L. M. D. svetainėje. Malonėkit visi nariai atsilankyti ir naujų atsiveisti. M. Jokubauskas.

60 kuopa, Grand Rapids, Mich., laikys savo mėnesinį susirinkimą S. Daukanto draugijos svetainėje, 105 Leonard st., 8 val. vakare, 3 d. vasario. Kviečiame visus narius pributi su naudingais sumanymais; bus svarstoma daugelis užduočių reikalų ir bus nominavimas kandidatų į Centro Valdybą. K. Šaulėvičius.

77 kuopos, Rockford, Ill., susirinkimas atsisbu 15 d. vasario, 2 val. po pietų, K. of P. salėje, 218 prie S. Main gatvės. Visi kuopos nariai yra kviečiami atsilankyti ir užsimokėti savo duokles. Nepamirškite ir naujų narių atsiveisti. J. M. Bacevičius.

154 kuopa, Ashland, Wis., laikys savo mėn. susirinkimą 15 d. vasario, 2 v. po pietų, namuose Elizbietos Ždanavičienės, tad visi nariai malonėkit susirinkti. 154 kp. sek. Vin. Čings.

83 kuopa, Brooklyn, N. Y., laikys mėnesinį susirinkimą ketvergo vakare, 7 val., 5 d. vasario, p. Draugelio svetainėje, 73 Grand st. J. Vasiliausko. 122 kuopa, Chicago, Ill., laikys mėnesinį susirinkimą 8 d. vasario, paprastai susirinkime, 2 val. po pietų. Kviečiami visi kuopaitingiausiai atsilankyti, nes bus balsavimas-nominacijos ant SLA. Centro viršinių. Su pagarba J. Čepauskis.

NAUJIENA TEIEMS Kurie esate sužeisti dirbdami mainose, fabrikose arba kitokiuose darbuose. Tiesos perėjo nuo January mėnesio: žėdas žmogus, kuris yra sužeistas, turi gaut už sužeidimą atlyginimą be jokios turbacijos. Nepereiskit laiko, nes yra pasikirta iki kokiam laikui galima įsėkoti už sužeidimą. Tolemiu informacijai klauskit manęs, prisijusdami kompanijos vardą, po kuria sužeidėte ir kada. Aš jums busiu vertėju ir prigėlėsiu jusų reikaluose. John Saukaitis, New York City, N. Y.

V. AMBROZEVIČIUS AGENTAS IR NOTARIUS: Parduodu laivakortes ant visų linijų ir geriausiu ekspresiniu laivų, mainau ir siunčiu pinigų į visus dalis svieto turu užsitačius randaš bonas (kaucija) \$25.000 del teisingumo. Užkvičiu keliaujančius ir iš kitų miestų, nes kaip netoli nuo New Yorko gyvenama, pirmu ir pristatau ant laivų tuomi busi apsaugoti nuo daug New Yorko nesmagumų. Teisingumą liudija tas, kad esiu seniausiu SLA. nariu 215 kuopos. Daru dolierianstis ir parupinu rusiškus pasportus. Kreipkitės per laiškus pas V. AMBROZEVIČIUS 178 Ferry Street, Newark, N. Y. Telephone 5599 M Market.

2 KATALOGAI DYKAI! Visu lietuviškų KNYGŲ nuo seniausios iki naujausios laidos, pilnas naujas katalogas, 80 pusl., bus prisijusęs DYKAL MYLETOJAI MUZIKOS, čia gali gauti gerų muzikališkų instrumentų katalogą, įvairiausių armonikų, koncertinių klarnetų ir t. t. Rašant man laiška, paminkė katra KATALOGŲ prisijus, ar abu kartu? Reikalingi knygų gylai platiniojai agentai iš mazonėgiu miestų, parsiuvinti knygas ir laiškus popieras. Adresas: M. J. DAMIJONAITIS 903 W. 33rd St., CHICAGO, ILL.

GERA PROGA. GRAMATIKA angliskos kalbos mokėstis \$1.00 be mokintojo (adarty). YAIKU DRAUGAS arba kaip mokėstis skol-15c. ARITMETIKA mokėstis rokand be mokino-35c. (tojo su paveikalais adarty). KAUKJAS BUOAS mokėstis rašyti be mokintojo 10c. Viso \$1.00. Kas atsiųs iškirpus šitą apgarsinimą iš "Tėvyneš" ir \$1.00 per Money Order, tai gaus visas 4 knygas ant 60 c. pigiaus. P. MIKOLAINIS, Box 82 New York, N. Y.

Ar Skaitei Kada Laikraštį "LIETUVA"? Gal nežinai kur jį gauti? "LIETUVA" Eina jau 21 metus Chicago, Illinois kas Pėtyčia ir paduoda daugiausiai gerų ir svarbių žinių iš Amerikos, Europos ir visos svetimo, o prenumerata kaštuoja meli lik \$2.00, pusei metų \$1.00. Rašyk adresu: A. OLSZEWSKI, 3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

ADVOKATAS KAZYS KRAUČUNAS. Buves 9 metus Skryžiaus Viršinių, Inapek torium Suvenyju Valstybi Imigracijoje; turi visas tiesas kaip Attorney, Advocate, Protector, Solicitor ir Commissioner-Law. Veda visokią bylas (provas) visuose teismuose ir departamentų skyriuose. Gavimus patarimų kreiptis iš laiškais, įdėdami krasos ženkliel atsaky meli. Vėdinu svarbių bylų ir reikalų pribus spaukikai ir visus Vaistijas ir miestus su va pervikalavimu. Adresas: K. KRAUČUNAS Attorney-at-Law, 403 Lyon Building, Seattle, Wash.

AKIS ISZAGZAMINUOJU DYKAI Pritaikant Stiklus H. S. STONE Akių specialistas Valandos: Nuo 9 ryte iki 6 vakare. Nuo 7 iki 9 vakare. 399a Broadway, arti E. str. So. Boston, Mass.

LOXOL PAIN-EXPELLER. RHEUMATISM GOUT NEURALGIA MIGRAINE BRACHIALGIA SPRAINS AC. NEW YORK

ALBERT G. GROBLEWSKI Savininkas ir Fabrikantas Geriausių "Lenkiškų-Lietuviškų Vaistjų". Ypatingos Gyduoles. Geriausia Gyduolė nuo Strėnų skaudėjimo Deginimo krutinėje Galvos skaudėjimo Kataros Užsišaldymo Neuragijos nuo Gerklės skaudėjimo. Mešlungio Skausme krutinėje nuo Patrukimo Azma arba Dusulio Štyvumc sprando Skaudėjimo: Šonuose Rankų ir Kojų.

Jeigu sergate užsišaldymis ligomis, nuo kurių negali pagėlbėti nė daktari, nė ligonbučiai, arba paslaptingomis ligomis, aprašyti kit savo nesveikums gerai ir aiškiai (be užsišaldymo), nes čion čion netik apie tavo sveikatą, bet labai tankiai ir apie tavo gyvastį. (Aksimink, jog kiekvienas garbingas daktaras užlaiko paslų tį kaip ant išpažinties. Užtai nesigydyk ir nebijoik, rašyk teisyb, o meliai suteiksian rodą ir prisijusiu geras gyduoles pagal tavo ligą, su nurodymu kaip reikia jas vartoti, už prok' labai mažą. Reikia rašyti laiškus stačiai pas mane, priedėdami visas 2 c. markų ant atsakymo, nes kitaip negausit atsakymo. Taipgi myv reikalavimu gerų agent' kiekviename dideliame mieste ir jų aplinkese. Agentai nuo Lietuviškai-Lenkiškų gyduolių gali uždirbti nuo 50 dol. ant mėnesio. Uždar duodame kuogėriausiu. Taipgi rašykite reikalavimai agenturos. Kiekvienas lietuviškas storininkas privalo užlaikyti visada mysu patįjias Lietuviškas gyduoles savo štoruose ant parlavimo, kad mūsų lietuviškai reikalavimai galei pas kiekvieną nusipirkti ir nereikalauti išduoti pinigų dovanni kokiems nors apgavikams sote aplinkese. Storninkai, rašykite pareikalavimai gyduolių, nes geras uždarbis ir parduokite m' su tyras Lietuviškas gyduoles, kurias m' s garantuotame. Rašykite po antrašu: ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS Cor. Elm. & Main St., Plymouth, Pa.

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS Cor. Elm. & Main St., Plymouth, Pa.

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS Cor. Elm. & Main St., Plymouth, Pa.

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS Cor. Elm. & Main St., Plymouth, Pa.

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS Cor. Elm. & Main St., Plymouth, Pa.

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS Cor. Elm. & Main St., Plymouth, Pa.

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS Cor. Elm. & Main St., Plymouth, Pa.

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS Cor. Elm. & Main St., Plymouth, Pa.

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS Cor. Elm. & Main St., Plymouth, Pa.

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS Cor. Elm. & Main St., Plymouth, Pa.

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS Cor. Elm. & Main St., Plymouth, Pa.

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS Cor. Elm. & Main St., Plymouth, Pa.

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS Cor. Elm. & Main St., Plymouth, Pa.

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS Cor. Elm. & Main St., Plymouth, Pa.

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS Cor. Elm. & Main St., Plymouth, Pa.

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS Cor. Elm. & Main St., Plymouth, Pa.

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS Cor. Elm. & Main St., Plymouth, Pa.

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS Cor. Elm. & Main St., Plymouth, Pa.

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS Cor. Elm. & Main St., Plymouth, Pa.

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS Cor. Elm. & Main St., Plymouth, Pa.

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS Cor. Elm. & Main St., Plymouth, Pa.

Lietuviai kreipkitės pas savąjį. Teisingiausia agentura. Laivakorčių ir pinigų siuntimo Firma, jau dvidešimt septyni metai kaip parduodame laivakortes ant ekspresiu ir pačtųjų laivų, pagal kompanijų prekę, ant visų linijų, kuriam kur patinka. Išvaziuojantiems parupiname prašortus per rubėžų su kousulio paliudijimu. Patarimai kuo teisingiau se ir dykai. Stumžiam pinigų į visas dalis svieto, greitai, pigiai ir saugiai Telpi išmainom pagdėnos kursą. Darome visokius notariškis paliudijimus ir doviernastis. Reikale kreipkitės ypatingai arba per laiška, nes vieniatė Brooklyn Lietuviška agentura. J. J. Paukštis & Co 120-124 Grand St. - - - Brooklyn, N. Y. Telephone 2427 Greenpoint.

ALBERT G. GROBLEWSKI Savininkas ir Fabrikantas Geriausių "Lenkiškų-Lietuviškų Vaistjų". Ypatingos Gyduoles. Geriausia Gyduolė nuo Strėnų skaudėjimo Deginimo krutinėje Galvos skaudėjimo Kataros Užsišaldymo Neuragijos nuo Gerklės skaudėjimo. Mešlungio Skausme krutinėje nuo Patrukimo Azma arba Dusulio Štyvumc sprando Skaudėjimo: Šonuose Rankų ir Kojų.

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS Cor. Elm. & Main St., Plymouth, Pa.

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS Cor. Elm. & Main St., Plymouth, Pa.

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS Cor. Elm. & Main St., Plymouth, Pa.

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS Cor. Elm. & Main St., Plymouth, Pa.

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS Cor. Elm. & Main St., Plymouth, Pa.

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS Cor. Elm. & Main St., Plymouth, Pa.

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS Cor. Elm. & Main St., Plymouth, Pa.

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS Cor. Elm. & Main St., Plymouth, Pa.

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS Cor. Elm. & Main St., Plymouth, Pa.

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS Cor. Elm. & Main St., Plymouth, Pa.

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS Cor. Elm. & Main St., Plymouth, Pa.

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS Cor. Elm. & Main St., Plymouth, Pa.

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS Cor. Elm. & Main St., Plymouth, Pa.

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS Cor. Elm. & Main St., Plymouth, Pa.

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS Cor. Elm. & Main St., Plymouth, Pa.

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS Cor. Elm. & Main St., Plymouth, Pa.

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS Cor. Elm. & Main St., Plymouth, Pa.

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS Cor. Elm. & Main St., Plymouth, Pa.

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS Cor. Elm. & Main St., Plymouth, Pa.

Užkimimas

yra žinomas kuzenantis pajautimas gerklėje, o jo priežastimi yra peršalimas, pasėkmė neatsargaus kvėpavimo šaltu oru, vieton per nosį, stačiai per burną. Galima taipgi gauti užkimimą po ilgus ir varginancios kalbos, laike kurios gerklė buvo išstatyta šaltu oru įtekmei.

Severos Balsamas Plaučiams

(Severa's Balsam for Lungs) (Kaina 25 ir 50 centų) imamas į vidurį suteikia malonų palengvinimą, ypatinai jeigu apart to atpažinti plauti gerklę šiltu atskestu skyščiu, vadina mu.

Severos Antiseptolius

(Severa's Antiseptol) Pamėginkit šių vaistų ir persitikinsit, kad jie sudaro gerą kombinaciją nuo užkimimo ir gerklės skaudėjimo.

Užketejimas pas Vaikus.

neprivalo būti užleistas. Viduriai privalo būti apšūtinai kasdien reguliariai. Jeigu užleisti užkietejimai, tai tas gali pagimdyti visg oile negeisint pasokimį. Geriausis todėl tai pergalėti pačioj pradžioj.

Severos Tab-Lax

(Paliuosojanti saldika) suteikia greitą palengvinimą. Skonis jų yra malonus; vaikai valro juos labai noriai. Padaryti iš gryny ir nekenksmingų sudėtinų, taip vienok stiprių, kad veikliai ir pas suaugstus. Kaina 10 ir 25 centų.

Reikalankit butinai, kad jums aptiektų duotų Severos Gyduolių. Neimkit kitų. Jeigu Jusų aptiekorius negali jų pristatyti, užsisakykit stačiai nuo

W.F. SEVERA Co CEDAR RAPIDS, OWA

IŠ LIETUVOS (Rus.-polen.) Prisimėčių į Ameriką vaistus, vartojamus Lietuvoje: 1) Trojan ka (užpilt degtinėj) del pagerimo noro valgio (apetito), 2) Nuo galvos sopėjimo, 3) Nuo kaujų gėlimo, sausgėlos (reumatizmo), 4) Nuo viduriavimo, 5) Nuo gumbo po krutine, 6) Nuo kousulio sauso ir su atsikojėjimu, 7) Nuo širdies drebejimo nervišku ligų (priepuolio). Prisiųskit savo antrašį ir vieną dolarių pinigų, bus persiūsti reikalavimai vaistai su apmokėta jau krasa, -Aptiekinį san. M. ALEKSO, Prienai, Suv. red. Russia.

PUIKI DOVANA

SU NAUJAIŠ METAIS, KNYGA SVEIKATOS BEL NAUJAUSO MOKSLO IR KĄ REIKIA DARYTI APSIRGUS, TALPAT IR KUR GREIT IŠSISGYDYTI, LYGLAI TA KNYGA

"DAKTARAS"

parodo, kaip nuo ligų apsisaugoti.

"DAKTARAS"

SITOJ KNYGOJ "DAKTARAS" netik pamokina kaip ir kur nuo visokių ligų gerai išsigydyti, bet taippat labai gražiai, kaip tik pamokina ir kaip nuo visokių ligų apsisaugoti.

KNYGOJ "KAKTARAS" labai daug aprašo apie vyrų ir moterų dorą bei moraliską lytišką gyvenimą ir aiškiai, atvirai taip išdėstinė, jog kiekis knygoje to visko negali atvesti. Šia knyga kiekvienam užaugusiam vyrui ir moterai labai reikalinga turėti, kad žinoti kaip ir ką daryti, seniems ir jauniems ir kaip laimingai gyventi. Čion viską negalima aprašyti, bet tik perskaicius knyga atrastie.

SITA KNYGA iliustruota puikiais mokėliškais paveikslais ir apie žmogaus kūno sudėbulimą su visokiomis paslaptimis užaugusiams žmonėms tinkama.

YPATINGAI serganti, nusilpėję, suklirogę, pasigūdinę per jaunystės kaidas ir varginantį susiekimus, kaip paprastoms žmonėms taip užsišaldymis ligomis, šioje knygoje atrastie tikrą rodą.

JEI sergi ant kokios nors ligos, tai pirmiau ne kaip kreipiesis prie kokio nors gydytojas, arba vartosi liekaras, reikia perskaityti knyga "Daktaras", nes didelis daugybės žmonių, kurie tik perskaitė šitą knyga, išsigydy.

TODĖL, kad ta knyga dėl labo visumoneš išduota, tai kiekvienas jų apturės VISAI DOVANA, kuris tik atsiųs keletą stampų už prisimėtimą.

REIKALAIK DAR ŠIANDIE, iškerpant šitą apgarsinimą ir adresuokite teip: The Philadelphia M. Clinic, 1117 Walnut st., PHILADELPHIA, PA. TĖMYKIT VYRAI IR MOTERIS! Kad sergi, jautiesi kokį nors nesveikumą ir reikalavimai geros, teisingos pagalbos, kad trumpam laikui gėlimu išsigydyti, tai atsiskaukite prie Profesionalisko Daktaro, Ph. M. Klimkos Lietuviškų kalboj. Rašyk arba atsk.

OFISO VALANDOS KASDIEN nuo 10 ir 12 ryto iki 4 po pietų. Nedėlioj iki 3, o utarnaike ir pėtyčioj vakare nuo 6 iki 8.

"ŠAKĖ"

Ar Tamista skaitė juokų bei satyros laikraštį "Šakė"? Ar Tamista matė laivakortes "Šakė"? Kurie atvaizdinama kuniungy ir kapitalistų gyvenimą? Jeigu da neturėję progos turėti savo rankoj "Šakė", tuoj užsirašyk, nes "Šakė" ant silankymas į Tamistos grėjų bus naujas svečias Tamistos gyvenime. "Šakė" eina syki į mėnesį. "Šakė" yra didelio formato 16 pusl. "Šakė" kainuoja tik 1 dol. metams. Adresas - "ŠAKĖ" 1607 N. Ashland Ave., Chicago, Ill.

"Jaunoji Lietuva"

Mėnesinis mokslo ir literaturos laikraštis, 64 puslapių dydžio, pradės išėdinėti Chicagoje nuo vasario mėnesio 1914 m.

Galynti jaunąją Lietuvos dvasią; Saugoti, kad nesentų ir nebūtų sendinama staurose užsikirtimo ir fanatizmo ribose lietuvių mintis; Gaminti šviesų laikotarpi mūsų gyvenime ir literaturoje.

Tai yra "Jaunosios Lietuvos" uždavinys. Visi jaunieji dvasioje lietuvių rašytojai yra kviečiami bendradarbiauti "Jaunojį Lietuvoj". Redaguoti "Jaunąją Lietuvą" pavesta Kl. Jurgelioniui.

"Jaunąją Lietuvą" leidžia bendrovė, inkorporuota sulig Illinois valstijos įstatymų. Bendrovės prezidentu yra Pr. Kibortas. "Jaunosios Lietuvos" prenumerata metams \$3.00; pusei metų \$1.50; atskiras numeris—25c. Kiekvienam svarbu įsigyti "Jaunąją Lietuvą" nuo pirmojo numerio. Tada siųskite prenumeratos pinigų tuojau. Adresuokite: "JAUNOJI LIETUVA" 4611 So. Paulina St., Chicago, Ill.

Vienintelis Lietuvoje pirmieviškas dienraštis "Lietuvos Žinios"

eina nuo 1 d. Susio, 1014 m. "Lietuvos Žinios" sandarbininkąja įžymiausia ir gėliausia mūsų rašytojai ir korespondentai. Pasaulio politika, literatūra, dailė, liaudies gyvenimas, mūsų santykiai su kaimynais, įvairūs Lietuva paliečiantie įstatymai, valdžios pareidymai, Emigracija, lietuvių gyvenimas Amerikoje ir kitose pasaulio šalyse ir t. t. ir t. u. bus apšviečiami besaliskai. "L. Žinios" bus įvairios apykasos, eilės, kelionių aprašymai, žinios ir t. t.

"L. Žinios" duos šiuos nemokamus priedus: besimokinančios jannuomenės laikraštis "AUSRINĖ" ir mokyklų reikalams skiriamas — "MOKYKLA".

Dienraščio kaina su priedais: Lietuvoje metams—6 rub., pusei metų—3 rub. Užsienyje; metams—11 rub., norint gauti 2 kartų į savaitę po 3 numerius—8 rub. Amerikoje; metams \$6.00, pusei metų—\$3.00, o norint gauti 2 kart į savaitę po 3 numerius: metams—\$4.30, pusei metų—\$2.15. Dienraščių leidžia bendrovė. Bendrovės akcija—100 rublių. Akcijonieriai "L. Žinias" gauna dovana.

Užsirašykite sau arba savo giminėms Lietuvoje. Prenumeratą ir akcijas galite siųsti per mūsų atstovą Amerikoje: V. K. Račkaukas, Madis. Sq. Station, Box 204, New York, N. Y., arba tiesiog mūsų šiuo adresu: "Lietuvos Žinių" Redakcija, Semionovskaja N 10, Vilnius, Europe—Russia.

J. SKRITULSKAS NOTARIUS IR AGENTAS

"RE Užlaikyti geriausius gėrimus ir cigarus. Parduodu laivakortes ant visų linijų, kur tik kuris noris ir ant geriausių ir greičiausių laivų. Siunčiu pinigų į visas dalis svieto greitai ir pigiai. Išmainau visokių žemių pinigų ant amerikoniškų. Daru doviernastis, pavedimus dalij ir atlieku visokius reikalus su Maskotos valdžia. Užlaikau sveatinę miltinąms ir vėseilijoms. Iš tolesniu miestų meldžiu atsiųskite per laiškus ant žemias paduoto adreso: 26 Broad Street New Britain, Conn. Telephone No. 550

PIRMOS KLESOS POTOGRAFISTAS IMPERIAL PHOTO STUDIO

395 Eighth Avenue, tarp 29-tos ir 30-tos gatvių, New York, N. Y. Atnaujina ir padidina senus paveikslius. Ant pirmų lajų. Atdara nedėliomis.

Lietuvizska Aparatu Dirbtuve.

Guodotinoms tautiškosms ir bažnytinėms draugystėms išdirba: Kitarus, Amerikoniškis ve linavas, šarpas, juostas, ženklietus, kopures ir marsalkoms parėdus, telpi visus bažnytinis aprėdulus. Norėdamos guodotinos Draugystes arba guodotini kopur, jog jusų darbas būtų gerai atliktas, paveskite jį tikrai lietuvei. T. Andruszewicz 1421 Division St. Chicago, Ill. netoli Milwaukee Ave.

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS Cor. Elm. & Main St., Plymouth, Pa.

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS Cor. Elm. & Main St., Plymouth, Pa.

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS Cor. Elm. & Main St., Plymouth, Pa.

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS Cor. Elm. & Main St., Plymouth, Pa.

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS Cor. Elm. & Main St., Plymouth, Pa.

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS Cor. Elm. & Main St., Plymouth, Pa.

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS Cor. Elm. & Main St., Plymouth, Pa.

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS Cor. Elm. & Main St., Plymouth, Pa.

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS Cor. Elm. & Main St., Plymouth, Pa.

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS Cor. Elm. & Main St., Plymouth, Pa.

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS Cor. Elm. & Main St., Plymouth, Pa.

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS Cor. Elm. & Main St., Plymouth, Pa.

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS Cor. Elm. & Main St., Plymouth, Pa.

Tautietes ir Tautiečiai!

Jau praslinko apie trejatą metų ir iki šio laiko galėjo persitikinti, kad mieste Philadelphiaj randsi tiktai vienas tikras lietuvis daktaras Ignotas Stankus, 1210 So. Broad St., Philadelphia, Pa. Jis gydo pasekmingai visokias ligas, šviežias ir užsišaldusias — vyrų, moterų ir vaikų. Visi, katrie gydėsi pas daktarą Ignotą Stankų, likosi užganėdinai ir platinu ju varda tarpe savo pažįstamų ir giminių. Jeigu kas peiktų daktarą Stankų, tai žinok gerai, kad tas peikikas yra neišminingas žmogus, arba kokkai žydernis-humburgieris, kuris tarnauja apgavingame